

Notat

16. november 2017

Notat om hjemmelsspørgsmål i relation til EU's tiltrædelse til Europarådets konvention om manipulation af idrætskonkurrencer

Problemstilling

Under samråd i Kulturudvalget den 15. november 2017 forud for rådsmøde på Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport den 20.-21. november 2017, har Søren Søndergaard (EL) spurgt, hvorfor et enkelt land kan blokere for EU's tiltrædelse til Europarådets konvention om manipulation af idrætskonkurrencer, når Danmark i en anden forhandling ikke kan blokere for "oprindelseslandsprincippet".

Baggrund

Forslag vedr. Europarådets konvention kræver reelt enstemmighed.

Kommissionens to forslag til Rådets afgørelse vedrører EU's tiltrædelse til Europarådets konvention om manipulation af idrætskonkurrencer (herefter "konventionen").

Kommissionen har i forslagene lagt vægt på, at konventionen dækker områder, hvor den almindelige lovgivningsprocedure finder anvendelse¹. Proceduren for indgåelse af aftalen følger af artikel 218 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvoraf det bl.a. fremgår, at Rådet som udgangspunkt træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Medlemsstaterne har på baggrund af Rådets Juridiske Tjenestes vurdering lagt vægt på, at den fulde gennemførelse af de internationale forpligtelser, som følger af konventionen, retligt og faktisk kun er muligt, såfremt alle medlemsstaterne deltager. Rådet Juridiske Tjeneste anbefaler, at alle medlemsstaterne giver tilsagn om at påtage sig de forpligtelser, der følger af konventionen.

Vurderingen fra Rådets Juridiske Tjeneste bygger på, at konventionen er en aftale, der er omfattet af bestemmelserne om delt kompetence mellem Unionen og medlemsstaterne – dvs. en såkaldt blandet aftale. I tilfældet med konventionen er der tale om kompetencer, der er uløseligt forbundne.

¹ Fsva. forslag til Rådets afgørelser om tiltrædelse på vegne af Den Europæiske Union af Europarådets konvention om manipulation af idrætskonkurrencer for så vidt angår anliggender, som vedrører materiel strafferet og retligt samarbejde i straffesager, har kommissionen lagt op til, at afgørelserne træffes med hjemmel i artikel 82, stk. 1 og 83, stk. 1, sammenholdt med artikel 218 i TEUF.

Rådets Juridiske Tjeneste har ikke udfordret forslagens hjemmelsgrundlag.

Fsva. forslag til Rådets afgørelser om tiltrædelse på vegne af Den Europæiske Union af Europarådets konvention om manipulation af idrætskonkurrencer for så vidt angår anliggender, som ikke vedrører materiel strafferet og retligt samarbejde i straffesager, har kommissionen lagt op til, at afgørelserne træffes med hjemmel i artikel 114 og 165 sammenholdt med artikel 218 i TEUF.

Rådets Juridiske Tjeneste har dog vurderet, at afgørelsen skal træffes med hjemmel i artikel 165, stk. 2, sidste afsnit, og stk. 3, i TEUF.

Rådets Juridiske Tjeneste har med afsæt i EU-Domstolens dom om hybride retsakter² bl.a. bemærket, at forhandling, undertegnelse, indgåelse og opfyldelse af en blandet aftale er underlagt princippet om loyalt samarbejde, kravet om enhed i Unionens internationale repræsentation og det grundlæggende princip om kompetencedeling.

Rådets Juridiske Tjeneste har endvidere bemærket, at det i princippet er nødvendigt, at alle medlemsstater deltager i en blandet aftale, med mindre der foreligger nogle objektive omstændigheder vedrørende indholdet af aftalen, der kan begrunde begrænset deltagelse, nemlig når:

- formålet med og anvendelsesområdet for en blandet aftale er begrænset til et bestemt geografisk område,
- Unionen og medlemsstaterne kan handle på samme tid, på egen hånd og parallelt med henblik på at opfylde en international aftale som følge af Unionens og medlemsstaternes parallelle kompetencer inden for et bestemt område,
- spørgsmål, der henhører under Unionens kompetence, og de, der henhører under medlemsstaternes kompetence, er ikke uløseligt forbundet, og gennemførelsen af aftalen forudsætter ikke en fælles og samordnet indsats fra Unionens og alle dens medlemsstaters side.

Det er vurderingen fra Rådets Juridiske Tjeneste, at ingen af de tre objektive omstændigheder gør sig gældende i relation til Europarådets konvention om manipulation af idrætskonkurrencer.

Ophavsretsdirektivet og broadcasterforordningen kræver kvalificeret flertal.

Både *ophavsretsdirektivet* og *broadcasterforordningen* er udarbejdet med hjemmel i artikel 114 (der bl.a. handler om det indre markeds oprettelse og funktion) i TEUF. Afgørelser efter artikel 114 træffes efter den almindelige lovgivningsprocedure. Det betyder, at Rådet træffer afgørelse med *kvalificeret flertal*.

For at der kan opnås kvalificeret flertal skal to kriterier være opfyldt:

- 55 % af landene skal stemme for forslaget – dvs. 16 ud af de nuværende 28 lande.
- Disse lande skal repræsentere mindst 65 % af EU's samlede befolkning.

Et *blokerende mindretal* skal bestå af mindst fire lande, som tilsammen repræsenterer mere end 35 % af EU's befolkning.

² Dom af 28. april 2015, Kommissionen mod Rådet ("hybride retsakter"), C-28/12, EU:C:2015:282,